

Hoogervorst

partijen gegeven is, is al bijna een jaar voorbij. Als we bekijken wat er allemaal bij zo'n klachtencommissie komt kijken, moet je vaststellen dat je nog heel wat moet doen, wil je dat binnen die driejaarstermijn op een fatsoenlijke manier voor elkaar krijgen. We hebben niet voor niets over drie jaar en niet over een halfjaar gesproken. Je moet kiezen of je een of meerdere klachtencommissies instelt, namelijk een aparte voor aanstellings- en verzekeringskeuringen. Je moet kiezen of je regionaal of landelijk gaat opereren en of de klachtenregeling ook voor ambtenaren geldt. Je moet kijken naar de juridische status – bestuursorgaan of stichting – samenstelling, bevoegdheden, bindend advies, beroepsmogelijkheden etc. Er moet ook een duidelijk toetsingskader komen voor zo'n commissie. Daar moeten vragen beantwoord worden als: Wat is het doel van de keuringen? Voor wat voor soort functies is een aanstellingskeuring te rechtvaardigen? Het voorbeeld van de piloot is natuurlijk heel erg makkelijk, maar er zullen ook grensgevallen zijn. Je moet dit allemaal nauwkeurig vastleggen.

Het is dus inderdaad van groot belang dat sociale partners spoedig beginnen, als ze deze weg op willen gaan. Om die reden heb ik dit in het najaarsoverleg aan de orde gesteld. Ik wil daarom op korte termijn van de sociale partners vernemen of zij het willen gaan doen. Als zij in december zouden zeggen: "Sorry, wij laten onze beurt voorbijgaan, komt u zelf maar met een klachtencommissie", dan voel ik mij geroepen om zelf zo snel mogelijk met de voorbereidingen te beginnen. Dat zal ook voor de overheid nogal wat tijd vergen. We moeten dan geen tijd verloren laten gaan. Kortom, ik kan zeggen dat de inhoud van de motie mij aanspreekt. Ik wil dat overigens wel even met de nodige bescheidenheid zeggen. Immers, vijf ministers hebben deze wet ondertekend en ik ben maar een eenvoudige staatssecretaris. Ik zal er dus wel even met al die andere ondertekenaars over moeten praten. Maar ik denk dat het inderdaad reëel is dat ik in het vervolgnajaarsoverleg in december van de sociale partners een duidelijk antwoord krijg of zij al dan niet van plan zijn om hiermee te beginnen en welke termijn daar dan mee gemeoid is. Als ik daar een positief antwoord

op krijg, dan moeten zij ook de tijd krijgen om dat op een fatsoenlijke manier te doen. Het moet zo snel mogelijk gebeuren, maar wel binnen fatsoenlijke termijnen. Bij een negatief antwoord lijkt het mij redelijk dat het kabinet zelf zijn verantwoordelijkheid zal nemen.

In de motie wordt ook gevraagd om voorafgaande aan de instelling van zo'n klachtencommissie, een meldpunt voor klachten te creëren. Ik heb het vermoeden dat dit mogelijk zal zijn en wil daar in ieder geval met een positieve houding naar kijken.

Ik kom te spreken over de motie van de heer De Wit. Ik heb vernomen dat de partijen in de Stichting van de arbeid overeenstemming hebben bereikt over aanbevelingen inzake werving en selectie. Ik heb er geen bezwaar tegen om dat in het overleg met de Stichting van de arbeid aan de orde te stellen. Ik heb dus op zichzelf geen grote problemen met deze motie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, op een nader te bepalen tijdstip over de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 1 oktober 1998 over **de voorbereiding van de Algemene Raad**.

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter! Tijdens het algemeen overleg ter voorbereiding van de Algemene Raad hebben wij vrij uitvoerig van gedachten gewisseld over het starten van de onderhandelingen met een aantal kandidaat-lidstaten. Een van de elementen die daarbij aan de orde is geweest, is de discussie over de manier waarop moet worden omgegaan met de onderhandelingen met Cyprus.

De CDA- en de VVD-fractie hebben tijdens dat algemeen overleg vrij onverbloemd duidelijk gemaakt dat zij niets voelden voor het starten van onderhandelingen met een eenzijdig Grieks-Cypriotisch samengestelde delegatie op basis van een screening die niet voltooid was. Tal van beleidsterreinen waren nog niet voldoende onderzocht. Daarnaast speelde bij Cyprus met name het

probleem dat de Grieks-Cypriotische delegatie op het punt van het gemeenschappelijk veiligheids- en buitenlands beleid onvoldoende invulling kan geven aan serieuze onderhandelingen. Dat was voorheen een eis van de Europese Unie voor de start van onderhandelingen. Tijdens de Algemene Raad is echter besloten om toch de onderhandelingen te starten met Cyprus, ondanks het feit dat de delegatie van Cypriotische zijde slechts uit Grieks-Cyprioten zal bestaan. Minister Van Aartsen heeft na afloop van de Algemene Raad luid en duidelijk kenbaar gemaakt dat er wat betreft Nederland geen sprake van kan zijn dat een gedeeld Cyprus toetreedt tot de Europese Unie. Hij heeft dus een voorschot genomen op het resultaat van de onderhandelingen. Wij zijn echter weer een stap verdergegaan bij het toegeven aan bepaalde eisen.

Daarnaast is uit de reactie van Griekenland op dit punt duidelijk geworden dat de Grieken dit besluit van de Algemene Raad hebben opgevat als een ondersteuning van hun positie en als een bewijs dat er wel degelijk gesproken kan worden over de toetreding van slechts het Grieks-Cypriotische deel tot de Europese Unie. Daarenboven heeft het Griekse parlement duidelijk kenbaar gemaakt dat er voor dit parlement maar één uitkomst kan zijn, en dat is de koppeling van de toetreding van Cyprus tot de Europese Unie aan die van de overige staten. Wat betreft het Griekse parlement kan er alleen maar gesproken worden over, bijvoorbeeld, de toetreding van Polen en Hongarije als ook Cyprus tot de eerste groep toetreders behoort. Dit is, met andere woorden, een "package deal", een groepsgewijze toetreding. Daarmee komen wij niet alleen in een proces van steeds meer concessies terecht, maar kunnen wij bovendien terecht komen in een proces waarin wij uiteindelijk niet dat kunnen waarmaken wat minister Van Aartsen met de instemming van de CDA-fractie kenbaar heeft gemaakt. Ik doel dan op de opmerking dat er geen sprake mag zijn van toetreding van een gedeeld Cyprus.

Motie

De Kamer,

Verhagen

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de Algemene Raad besloten heeft dat de onderhandelingen inzake de toetreding van Cyprus tot de Europese Unie van start zullen gaan met een Cypriotische delegatie die volledig uit Grieks-Cyprioten bestaat;

constaterende, dat de Nederlandse regering van mening is dat er eerst vrede moet zijn tussen de Griekse en Turkse gemeenschap op Cyprus, voordat er sprake kan zijn van toetreding van Cyprus tot de Europese Unie;

van mening, dat geen toetreding dient plaats te vinden van een gedeeld Cyprus, waarbij de vrede tussen de Griekse en Turkse gemeenschap op Cyprus slechts gehandhaafd wordt door de aanwezigheid van een VN-vredesmacht;

spreekt uit dat de onderhandelingen tot resultaat moeten hebben dat de toetreding van ieder land individueel beoordeeld kan worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door het lid Verhagen. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 265 (21501-02).

De heer Van Middelkoop (GPV): Voorzitter! Ik heb snel moeten luisteren, maar ik vind het dictum van de motie merkwaardig. Dat dictum is buitengewoon algemeen, terwijl ik een meer specifiek op de Cyprische positie gericht dictum had verwacht. Kan de heer Verhagen mij dat uitleggen? Ik heb dan tevens de tijd om een vervolgvraag te bedenken!

De heer Verhagen (CDA): In de constatering wordt reeds gesteld dat de regering van mening is dat er geen sprake kan zijn van toetreding van Cyprus tot de Europese Unie indien er geen vrede is en indien er sprake is van een gedeeld Cyprus. Dat is van essentieel belang voor de beoordeling of Cyprus al dan niet lid kan worden van de Europese Unie en daadwerkelijk kan toetreden. Dat is echter door de opstelling van de regering voldoende verzekerd. Ik ben geen lid van een coalitiepartij. Ik dien

geen moties in om het beleid te steunen. Die steun heb ik in de constatering verwerkt. Wij zijn het eens met de regering.

Ik verzoek het kabinet middels deze motie om stappen te zetten die ertoe zullen leiden dat wij niet geconfronteerd worden met een situatie van goedkeuring van de toetreding van "vijf plus een land" of van, bijvoorbeeld, Polen, Hongarije en Cyprus. Afzonderlijke verdragen en toetsingsmomenten moeten mogelijk zijn. Met andere woorden, wij moeten niet in een proces van steeds verdergaande concessies aan een van de onderhandelingspartners gedwongen worden om akkoord te gaan met het totaal, met inbegrip van Cyprus.

De heer Van Middelkoop (GPV): De reeds aangekondigde vervolgvraag is de volgende. Gesteld dat wij deze motie aannemen. Betekent het dan dat de regering het standpunt moet innemen, dat sowieso niet met onderhandelingen kan worden begonnen?

De heer Verhagen (CDA): Nee, want bij de overwegingen staat dat de Algemene Raad al besloten heeft dat de onderhandelingen van start zullen gaan. Ik vraag de regering om geen verdere concessies te doen. De concessie die gedaan is, is al gedaan.

De voorzitter: Dit is de laatste keer, mijnheer Van Middelkoop.

De heer Van Middelkoop (GPV): Ik wil hooguit opmerken dat ik nu nog minder begrijp van de motie, maar misschien moet ik haar nog eens goed lezen.

De heer Hoekema (D66): Voorzitter! Het betoog van de heer Verhagen is mij heel sympathiek. Ik denk ook dat de minister van Buitenlandse Zaken er met grote sympathie naar zal hebben geluisterd. De heer Verhagen ondersteunt nu eigenlijk van A tot Z de inzet van de minister van vorige week. Dat had natuurlijk ook donderdag tot uiting kunnen worden gebracht als wij spreken over het verslag van de Algemene Raad, dat ik net even heb gelezen. De betekenis van de motie is mij ook niet helemaal duidelijk. De CDA-fractie is bereid het beleid van het kabinet geheel te ondersteunen. Dat zal deze minister als muziek in de

oren klinken. Dat is misschien ook een prelude op een verdere opstelling van zijn fractie in de komende jaren en dat juich ik op zichzelf ook toe. Hij vraagt de minister nu iets te doen wat er sowieso al zal gebeuren, want elk land zal individueel worden getoetst voor de toetreding tot de Europese Unie. Wij zijn gelijk begonnen als waren wij schepen in een zeilwedstrijd en ieder scheepje komt op het gelegen moment aan de eindstreep. Dat weet de heer Verhagen, dat weet de minister en dat weet ik. Wat is dan nog de toegevoegde waarde van deze motie?

De heer Verhagen (CDA): Om te beginnen hebben wij de minister niet gesteund toen het ging over het akkoord gaan met de start van de onderhandelingen met Cyprus. Wij vonden dat Nederland niet akkoord had moeten gaan met het starten van de onderhandelingen met Cyprus, zolang er sprake was van een Grieks-Cypriotisch samengestelde delegatie. Juist omdat de Grieken voor hun instemming met het starten van deze onderhandelingen mede eisten dat ook met Cyprus gestart werd, voorzie ik dat wij in een situatie geraken waarin wij nauwelijks meer "nee" kunnen zeggen. Derhalve zeg ik dat er nu "ho" geroepen zal moeten worden. Er zal nu gestopt moeten worden met het doen van verdere concessies op dit terrein. De regering zal zeker moeten stellen dat wij niet in een situatie terecht komen waarin wij gedwongen zijn om de toetreding van een gedeeld Cyprus te aanvaarden omdat wij anders de toetreding van bijvoorbeeld Polen zouden blokkeren.

De heer Hoekema (D66): Voorzitter! Ik heb nog één vervolgvraag, als dat mag.

De voorzitter: Nog één keer dan.

De heer Hoekema (D66): De minister heeft vorige week toch als een leeuw gevochten voor de positie die de heer Verhagen hem vroeg in te nemen. Hij heeft zich met zijn Duitse en Franse collega's verzet, maar hij heeft verloren. De heer Verhagen vraagt de minister nu iets wat hij waarschijnlijk zo zal kunnen toezeggen.

De heer Verhagen (CDA): Daarom

Verhagen

veroordeel ik het in deze motie ook niet dat het besluit tot stand gekomen is. Ik constateer ook met vreugde dat de minister van Buitenlandse Zaken bepaalde uitlatingen gedaan heeft. Ik roep hem op om zeker te stellen dat wij als parlement in de verre toekomst, misschien zelfs zo ver dat wij dat beiden niet meer zullen meemaken als actief Kamerlid, niet in de situatie komen dat wij niet anders kunnen dan instemmen met de toetreding van een gedeeld Cyprus.

De heer **Timmermans** (PvdA): Voorzitter! Ik moet zeggen dat ik niet helemaal begrijp waar het hier om gaat. Misschien komt het omdat ik erg onervaren ben; dat kan best. Het verzoek komt er eigenlijk op neer dat het beleid van de regering wordt ondersteund. Ik kan het tenminste niet anders lezen. De heer Verhagen vraagt de regering in zijn verzoek om iets te doen wat al gebeurt. Dan creëer je een beeld alsof de regering iets doet wat niet strookt met het verzoek, maar dat is helemaal niet het geval. Het is glashelder hoe de procedure is. Het is glashelder dat Cyprus onder de huidige omstandigheden nooit zal kunnen toetreden tot de Europese Unie. Dat is ook niet veranderd doordat er nu ineens begonnen wordt met de onderhandelingen. Ik begrijp dus eerlijk gezegd de zin van deze motie niet.

De heer **Verhagen** (CDA): Dat is dan het probleem van de heer Timmermans. Hij ziet niet welke strategie er gevolgd wordt op dit terrein: namelijk die van steeds verdergaande concessies. De eis die wij vorig jaar nog stelden, wordt nu niet meer gesteld door dezelfde Europese Unie. De Griekse minister van buitenlandse zaken heeft gezegd: Ik zie dit als een ondersteuning van onze wens. Dan zijn er ook geen wettelijke belemmeringen om te komen tot de toetreding van een Grieks-Cypriotisch Cyprus tot de Europese Unie. Het Griekse parlement zegt dat het alleen instemt met de uitbreiding van de EU indien het een package deal is, waarbij sprake is van toetreding van een groep landen, waaronder Cyprus. Als de minister niet de noodzaak ziet om op de rem te trappen en geen verdere concessies wil doen, is dat zijn probleem. Het spijt mij dat wij op dat punt niet eenzelfde mening hebben. De minister moet niet

zeggen dat de motie op dit punt overbodig is.

□

Minister **Van Aartsen**: Mevrouw de voorzitter! Iedere keer als ik met de heer Verhagen discussieer, komen wij een stap dichterbij elkaar. Dat gaat dus goed. De roggewint aan kwaliteit.

Met de gedachtegang die de heer Verhagen hier heeft neergelegd, heb ik ook enige problemen. Het is goed als ik de stand van zaken weergeef. Ik geloof niet dat er sprake is van een patroon van concessies doen. In de Algemene Raad – de heer Hoekema heeft eraan herinnerd – hebben Frankrijk en Duitsland, daarin gesteund door Nederland, zeer duidelijk de gedachte van deze drie landen neergelegd, dat toetreding van een gedeeld Cyprus uiteindelijk niet kan. Regering en Kamer vinden elkaar op dit punt. Zouden de Grieken aan het debat in de Algemene Raad kunnen ontleen dat zij op dit punt winst hebben geboekt? Ik heb de Handelingen van de debatten in het Griekse parlement er niet op na kunnen slaan. Als ik kijk naar de verklaring van de Algemene Raad, dan moet je van ver komen om te beweren dat er vanuit de Griekse visie winst is geboekt. Er zijn vier elementen in te vinden. Een eventuele toekomstige toetreding van Cyprus moet ten goede komen aan alle gemeenschappen op het eiland. Het is nodig om een politieke oplossing te vinden voor het Cyprische vraagstuk. Het doel blijft een "bi-zonale federatie", in overeenstemming met de resolutie van de Veiligheidsraad. Er is verder uitgesproken dat een politieke regeling noodzakelijk is. Voorts is het nodig dat het proces van het vinden van een politieke regeling en het onderhandelingstraject met Cyprus elkaar versterken. De Franse regering en ik hadden liever gezien: hand in hand of gelijk opgaan. In ieder geval is de boodschap van de verklaring op dit punt helder. Ik heb niet alleen na afloop van de Algemene Raad deze mening verkondigd, maar ook in de Raad. Ik heb gewoon weergegeven hoe de Nederlandse regering deze verklaring interpreteert.

Voorzitter! Ik kom over de motie te spreken. Met de steun die de heer Verhagen aan de regering betuigt, kunnen wij alleen maar gelukkig zijn. Het dictum vraagt iets wat niet

gevraagd hoeft te worden. Er zal sowieso sprake zijn van een uiteindelijke beoordeling van iedere kandidaat afzonderlijk. Iedere kandidaat kan in zijn eigen tempo toetreden. Er zal niet zoiets zijn als een groep landen waarbij wij in een positie worden gedwongen om uiteindelijk te zeggen: het gedeelde Cyprus moeten wij maar meenemen want wij vinden het zo belangrijk dat land X toetreedt. Dat probleem zal zich niet voordoen omdat het proces zo niet in elkaar zit. De onderhandelingen zijn nog lang niet afgerond. Wij beginnen eigenlijk pas. Voor de Nederlandse regering blijft het uitgangspunt: geen gedeeld Cyprus. Laten wij de komende periode benutten – gelijk opgaande met de onderhandelingen in het kader van de Unie – om naar een politieke oplossing te zoeken. Zoals bekend ligt er sinds ik meen 12 maart van dit jaar geloof ik de uitnodiging van de Cypriotische regering aan Denktash c.s. om mee te doen aan de onderhandelingen. Laten wij hopen dat het in de komende periode lukt.

De heer **Verhagen** (CDA): Bij die hoop kan ik mij aansluiten. Hoe wilt u zekerstellen dat mijn vrees niet bewaarheid wordt? U stelt: die vrees hoeft u niet te hebben, want wij zullen ieder land altijd individueel kunnen blijven beoordelen. Griekenland heeft echter het vetorecht als het gaat om de toetreding van nieuwe lidstaten. Het kan derhalve zeggen – dat is aan de orde in een proces met het doen van concessies – dat het alleen instemt met het toetreden van landen die het van belang vindt, gelet op de discussie die over de uitbreiding van de Unie gevoerd is, onder de voorwaarde dat zich daarbij ook Cyprus bevindt en dat anders die toetreding wordt geblokkeerd. Dit doemscenario zit er wel degelijk in.

Minister **Van Aartsen**: Voorzitter! Ik denk niet dat het goed is ons nu al bezig te houden met dit type doemscenario's. Wij staan aan het begin van behoorlijk lange onderhandelingen. De inzet van de Nederlandse regering op dit punt is duidelijk. In het vorige debat is gezegd: wij zullen niet vooruitlopen op het uitspreken van veto's. De minister-president heeft daarover heel heldere teksten uitgesproken. Wij hebben een heel duidelijk standpunt. Aan dat standpunt zullen

Van Aartsen

wij vasthouden. Ik ben wat dit betreft heel optimistisch gestemd, maar wij moeten wel met een duidelijke inzet aan het traject beginnen, mevrouw de voorzitter.

De heer **Timmermans** (PvdA): Ik heb een vraag aan de heer Verhagen, mevrouw de voorzitter. Heb ik het juist dat hij van oordeel is dat wij, als zijn motie wordt aangenomen, het Griekse parlement zover hebben dat het geen veto meer zal uitspreken over toetreding?

De heer **Verhagen** (CDA): Het is in ieder geval het parlement duidelijk maken waar je staat. Blijkbaar heeft men daarmee geen problemen.

Minister **Van Aartsen**: Mevrouw de voorzitter! De Kamer heeft nog recht op een totaaloordeel over de motie. Ik zou die motie als overbodig willen betitelen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, op een nader te bepalen tijdstip over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 1999 (26200-XIII);**
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 1999 (26200-E),**

en van:

- de motie-Balkenende over publiek-private samenwerking (26200, nr. 27).

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Leers** (CDA): Mevrouw de voorzitter! Laat ik beginnen met de twee nieuwe bewindslieden op Economische Zaken welkom te

heten. Het zijn twee Friezen en twee liberalen, waarvan de een naar eigen zeggen de enige echte is. Zij hoeven er wat ons betreft echter geen wedstrijd van te maken. Ik wil ze, behalve geluk, tevens van harte beterschap toewensen. 1999 wordt immers toch het jaar van de lastenverzwaring en dat is geen leuke start voor een VVD-bewindsvrouw die tijdens de verkiezingscampagne welhaast iedere vijf minuten het woord "lastenverlichting" liet vallen. Wij leven inmiddels na 6 mei. Wij moeten dus de mouwen opstropen en verdergaan.

Vlak na het aantreden van de minister zei zij dat het beleidsterrein van Economische Zaken voor haar nieuw was en dat zij de eerste drie à vier maanden vooral haar mond zou houden en goed zou luisteren. De minister kennende, denk ik dat zij haar mond niet zal kunnen houden. Daarom hoop ik dat zij in ieder geval goed naar onze inbreng wil luisteren.

Voorzitter! Wat tot grote hoogte stijgt, kan ook diep vallen. Het afgelopen kwartaal verdampte op de beurs 250 mld. aan koerswinst. Die crisis raakt behalve de pensioenfondsen ons allemaal, of je nu aandelen bezit of niet. Door de fors gedaalde koersen is namelijk de solvabiliteit en kredietwaardigheid van bedrijven onder druk komen te staan. Ik denk dat iedereen het met mij eens is dat de expansiemogelijkheden van bedrijven hier toch behoorlijk door worden beperkt. Fortis en Van der Moolen zijn slechts twee voorbeelden onder velen. Door die beperking kan ook de werkgelegenheidsgroei beperkt worden. Daarom zal niet alleen de minister-president of minister Zalm zijn rol moeten spelen, ook van de economen Jorritsma en Ybema mag denkwerk voor de lange termijn worden verwacht. Ik wil de minister en de staatssecretaris van Economische Zaken daarom vragen welke rol zij voor hun departement zien weggelegd, welke mogelijkheden zij zien om het investeringsklimaat op peil te houden en vooral welke bijstellingen zij op termijn wellicht in het regeerakkoord noodzakelijk achten om aan deze crisis het hoofd te kunnen bieden. Dat vraag ik met name gelet op de invulling van de taakstelling in de begroting van Economische Zaken: de bezuiniging. De minister liet al meteen bij haar aantreden weten heel ongelukkig te zijn met de

bezuinigingen op Economische Zaken. Maar hoe heeft het dan toch kunnen gebeuren? De minister zat er toch zelf bij? Hoe denkt de minister uit te leggen dat nog in april van dit jaar alle grote partijen, met uitzondering van de VVD, zich ervoor uitspraken om het convenant met Philips te handhaven, terwijl er nu bijna eenderde van wordt afgehaald? Heeft de minister al met Philips over deze bezuiniging gesproken? Gaat Philips nu gebruik maken van de reguliere potjes? Dan zijn wij verder van huis. In ieder geval kan worden vastgesteld dat door de bezuiniging de mogelijkheden van het ministerie zelf sterk beperkt worden. Dat is de tweede keer. Dat gebeurde al in 1994. Toen werd er 300 mln. bezuinigd. Men moet mij dan niet kwalijk nemen dat ik langzamerhand de conclusie trek dat wij te maken hebben met een uitgekleed ministerie. De bijl gaat er weer in. De WBSO-investeringsaftrek is een voorbeeld daarvan.

Wil de minister nog eens aangeven waarom zij die keuze heeft gemaakt? Het schrappen van die post is voor het bedrijfsleven bepaald geen Victory boogie woogie, om maar eens een actueel punt aan te halen.

De heer **Van Walsem** (D66): Is de heer Leers, ondanks de bezuinigingen op de WBSO, tevreden dat het MKB, dat hem zo ter harte gaat, ontzien wordt?

De heer **Leers** (CDA): Dat ben ik met de heer Van Walsem eens. Wij komen daarover nog wel uitvoerig te spreken.

Voorzitter! Wij vinden het opmerkelijk dat de rol van de overheid, en de verandering daarvan die in de context van Economische Zaken wordt geschetst, geheel wordt opgehangen aan de ontwikkeling van de economie. Het positioneren van de overheid, in het licht van meer sociaal-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, krijgt geen aandacht. Hierdoor wordt bij ons in ieder geval sterk de indruk gevestigd dat de 24-uurseconomie toch het baken voor het beleid blijft. Ik vind, eerlijk gezegd, dat dit het overheids-optreden ernstig tekortdoet.

En over dat overheids-optreden: belangrijke beslissingen worden in toenemende mate buiten de politiek gehouden. CNN op of niet op de kabel, mevrouw Van Zuijlen,